

Patiënten met gewrichtsprothesen en osteosynthesemateriaal

- Een verband tussen tandheelkundige ingreep en late infectie van een gewrichtsprothese werd nooit aangetoond. Ook is er weinig wetenschappelijk bewijs dat antibioticaprofylaxe vóór een tandheelkundige ingreep infectie van een gewrichtsprothese kan voorkómen. Men beschikt slechts over één patiëntcontroleonderzoek waarin patiënten met een prothese-infectie vergeleken werden met controlepatiënten: er bleek geen verhoogd risico van prothese-infectie bij personen die een (laag- of hoogrisico) tandheelkundige ingreep ondergingen zonder antibioticaprofylaxe, vergeleken met personen die geen tandheelkundige ingreep ondergingen⁶.

- In de meest recente richtlijnen, waaronder de gezamenlijke richtlijn van de *American Academy of Orthopaedic Surgeons* en de *American Dental Association* (AAOS-ADA)⁷ en de Antibioticagids van het UZ Leuven⁸ wordt gesteld dat routinematige antibioticaprofylaxe niet vereist is bij tandheelkundige ingrepen bij patiënten met

een gewrichtsprothese; het belang van een goede mondhygiëne wordt wel benadrukt. Andere instellingen zoals NICE, BAPCOG of NHG doen hieromtrent geen uitspraken.

- Mogelijk is er een plaats voor antibioticaprofylaxe in risicosituaties zoals ingrepen in geïnfecteerd gebied (abces, diepe geïnfecteerde pocket) of bij immuungecompromiteerde patiënten; er is echter geen internationale consensus op dit vlak. Indien men toch beslist profylaxe te geven, verdienen de antibiotica vermeld in Tabel 2 de voorkeur.

- Antibioticaprofylaxe is evenmin aangewezzen bij patiënten met osteosynthesemateriaal zoals platen, schroeven en nagels.

Patiënten met andere medische hulpmiddelen

Bij patiënten met andere medische hulpmiddelen op basis van lichaamsvreemd materiaal zoals stents, vaatenten, een pacemaker of een implanteerbare cardioverter-defibrillator wordt geen antibioticaprofylaxe aangeraden in geval van een tandheelkundige ingreep^{4,9}.

6 Huisarts Wet 2011;54:406.

7 AAOS-ADA. Prevention of orthopaedic implant infection in patients undergoing dental procedures (2012). http://www.aaos.org/research/guidelines/PUDP/dental_guideline.asp

8 UZ Leuven Antibioticagids (editie 2013). <http://www.uzleuven.be/antibioticagids>

9 *Circulation* 2010;121:458-77.

Recente informatie juni 2014

▼: geneesmiddel onder aanvullende monitoring, waarvoor het melden van ongewenste effecten aan het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking wordt aangemoedigd.

- **Lipegfilgrastim (Lonquex®▼)**; hoofdstuk 2.3.3.) is een *granulocyte colony-stimulating factor* (G-CSF), gebruikt om neutropenie door chemotherapie tegen te gaan. Ten opzichte van filgrastim heeft lipegfilgrastim, zoals peg-

filgrastim, een verlengde werkingsduur, en het wordt toegediend in één enkele subcutane injectie per chemotherapiekuur. De ongewenste effecten van lipegfilgrastim zijn vergelijkbaar met deze van de andere G-CSF's.

- **Avanafil (Spedra®▼)**; hoofdstuk 7.3.3.) is een fosfodiësterase type 5-inhibitor, voorgesteld voor de behandeling van erectiestoornissen. De posologie vermeld in de Samenvatting van de Kenmerken van het Product (SKP) is 50 tot 200 mg (max. 1 x p.d.), in te nemen ongeveer 30 minuten vóór de seksuele contacten; het effect houdt enkele uren aan. Avanafil heeft hetzelfde profiel van contra-indicaties (o.a. gelijktijdige behandeling met nitraten of molsidomine), ongewenste effecten (o.a. hypotensie, warmteopwellingen, hoofdpijn) en interacties (o.a. ter hoogte van CYP3A4) als de andere fosfodiësterase type 5-inhibitoren, en er is geen bewijs van meerwaarde van avanafil ten opzichte van de andere fosfodiësterase type 5-inhibitoren¹.

- **Tetrabenazine (Tetrabenazine AOP Orphan Pharmaceuticals®▼)**; hoofdstuk 10.12.) is een antidopaminerge stof, voorgesteld voor de symptomatische behandeling van hyperkinetische stoornissen bij de ziekte van Huntington. De ongewenste effecten van tetrabenazine zijn vooral asthenie, depressie, angst, extrapiramidale stoornissen, gastro-intestinale last, verlenging van het QT-interval en zelden het maligne antipsychoticasyndroom. De werkzaamheid van tetrabenazine werd onderzocht in kleinschalige studies, en er is geen bewijs van superioriteit van tetrabenazine ten opzichte van antipsychotica. Antipsychotica blijven de standaardbehandeling bij chorea van Huntington; tetrabenazine kan een alternatief zijn in geval van onvoldoende doeltreffendheid of bij

uitgesproken ongewenste effecten bij gebruik van antipsychotica.^{2,3}

- **Pertuzumab (Perjeta®▼)**; hoofdstuk 13.6.), een monocloonaal antilichaam gericht tegen HER-2 (*human epidermal growth factor 2*), wordt voorgesteld in associatie met trastuzumab en docetaxel bij de behandeling van gemetastaseerd of niet operabel lokaal gevorderd mammacarcinoom met overexpressie van HER-2 (ongeveer 30 % van de patiënten met borstkanker). Toevoeging van pertuzumab aan deze associatie leidde in een studie tot een verlenging van de overleving met 6 maanden, maar gezien de beperkte gegevens is het op dit ogenblik moeilijk de juiste plaats van pertuzumab te bepalen.^{4,5,6}

- Het **droog extract van *Camellia sinensis* (Veregen®▼)**; hoofdstuk 15.12.) is een extract van theebladeren, voorgesteld als zalf voor de behandeling van *condylomata acuminata*. Het aanbrengen ervan kan lokale reacties uitlokken, en het rubber van condooms en pessaria aantasten. Het werkingsmechanisme van het extract van *Camellia sinensis* is niet bekend en er zijn geen vergelijkende gegevens beschikbaar ten opzichte van de andere behandelingen van *condylomata acuminata*.

- De specialiteiten **Inderal Retard Mitis 80 mg®** (op basis van propranolol 80 mg met vertraagde vrijstelling) en **Inderal Retard 160 mg®** (op basis van propranolol 160 mg met vertraagde vrijstelling) zijn uit de markt genomen [zie bericht in de rubriek “Goed om te weten” op onze website van 10/06/14].

1 *La Revue Prescrire* 2014;34:95

2 *La Revue Prescrire* 2007 ; 27 :174-1-174-4

3 *La Revue Prescrire* 2014 ; 34 : 348-349

4 *La Revue Prescrire* 2013 ; 33 : 816-1-816-4

5 *La Revue Prescrire* 2014 ; 34 : 103

6 *Australian Prescriber* 2013 ; 36 (4) : 1